

Herbestemming Sint-Hubertuskerk krijgt vorm: plek voor buurt, horeca en zware archiefkasten

Architecte Els Claessens. — © Patrick De Roo

BERCHEM - Het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) neemt de Sint-Hubertuskerk voor de komende 49 jaar in erfpacht. De kerk zal tegen eind 2027 worden herbestemd tot archief- en cultuurhuis. Daarnaast moet het gebouw ook een ontmoetingsplaats worden voor de buurt. Na een selectie via een open oproep haalde ectv architecten de opdracht binnen om die transformatie te realiseren.

Elien Van Wynsberghe

Donderdag 10 februari 2022 om 05:00

Hubert – zoals het VAi naar het kerkgebouw op de Victor Jacobslei verwijst – krijgt een nieuwe invulling en zal onderdak bieden aan de collectie architectuurarchieven, een bibliotheek en kantoren van het VAi. Vandaag huist het architectuurinstituut nog op twee verschillende locaties in Antwerpen: in de Parochiaanstraat en in kunstcampus deSingel. In deSingel zal het VAi na zijn intrek in de kerk nog steeds aanwezig blijven.

Met de herbestemming van de Sint-Hubertuskerk wordt één van de vijf pilootprojecten van het Antwerpse parochiekerkenplan verwezenlijkt. Dat gebeurt in nauw overleg met het bisdom Antwerpen. “Samen kiezen we voor nieuwe invullingen die de gemeenschapsfunctie in de buurt verankeren en de architectuur van het gebouw opwaarderen”, zegt schepen van Erediensten Tom Meeus (Vooruit).

Het Gents-Brusselse bureau ectv architecten Els Claessens Tania Vandenbussche i.s.m. Fenikx-Ann Verdonck en Élise Van Thuyne werd geselecteerd om het ontwerp voor die herbestemming uit te tekenen. “Voor ons is dit een hele bijzondere en inspirerende opdracht. Niet enkel omwille van de opdrachtgever, ook omdat een herbestemming een goede manier is om duurzaam bezig te zijn met gebouwen”, zegt Els Claessens.

Open en gastvrij

De architecten zetten een aantal opvallende ingrepen op papier die de jury wisten te bekoren. Zo zullen de zijvleugels van de kerk in de breedte worden uitgebreid. Daardoor ontstaat er meer vloeroppervlakte voor de archiefwerking. “Want de archieven zijn zwaar. Omdat het moeilijk is in te schatten is hoeveel gewicht de fundering van de kerk precies aankan, kozen we voor een uitbreiding in plaats van een verticale stapeling”, zegt Claessens.

Die keuze maakt dat het schip (het middelste gedeelte van de kerk) open en gastvrij blijft. “Het schip kan zo gebruikt worden voor publieke activiteiten zoals tentoonstellingen”, zegt Claessens.

De invulling van het voorste gedeelte van de kerk, met name de toren, het inkomportaal, het oksaal en de doopkapel, worden vrijgehouden voor de buurt. “Deze ruimtes zijn van buitenaf makkelijk toegankelijk”, legt Claessens uit. “In de voet van de toren kan horeca. Langs buiten is er de mogelijkheid om aanpalend een terrasje te zetten dat voldoende windvrij is.”

De doopkapel kan dan weer afgehuurd worden, bijvoorbeeld voor een feestje. Langs de buitenzijde van de kerk wordt de zone ter hoogte van de doopkapel aangelegd als tuintje dat dan ook benut kan worden. "Op 19 februari tussen 10 en 16u organiseren we samen met het VAI een ontmoetingsmoment voor de buurt in de kerk."

In het koor van de kerk zal in de hoogte gewerkt worden en komen er verschillende nieuwe verdiepingen voor onder meer de kantoren van het VAI. "Daar wordt er ook een leeszaal ingericht die publiek toegankelijk wordt tijdens bepaalde uren", zegt Claessens.

© Sepp Van Dun

Hergebruik van materialen

Voor het bouwen van de nieuwe volumes is er natuurlijk materiaal nodig. De architecten kiezen ervoor om waar mogelijk materialen te recupereren van de kerk zelf. Zo worden de gevels van de uitbreidingen opgetrokken in een mengeling van kalk en vermalen bakstenen afkomstig van de afbraak. "Er is ook heel wat marmer dat we kunnen recupereren voor de bouw van een nieuwe, imposante wenteltrap. En het hout van de torenspits die tijdens de Tweede Wereldoorlog ontmanteld werd door de Duitse bezetter, ligt hier bewaard. Daarvan zouden we onder meer zitbanken willen maken", zegt Claessens. "Zo wordt de geschiedenis van het gebouw mee verwerkt en bewaard in de nieuwe invulling."

Het merendeel van de historische glasramen zal tot slot worden gerenoveerd. De minst waardevolle exemplaren worden vervangen door wit en doorzichtig glas zodat het kerkgebouw meer natuurlijke lichtinval krijgt.

Hoe het verdere verloop van het project er zal uitzien? "Het is de bedoeling dat we in het najaar van 2027 onze intrek in het gebouw te kunnen nemen", zegt Egon Verleye van het VAI. "Dit jaar werken we aan een participatietraject. In 2023 wordt het definitieve ontwerp uitgewerkt waarna de omgevingsvergunning zal worden aangevraagd. Tussen 2024 en 2026 volgen dan de eigenlijke bouwwerken. Het laatste jaar zal gebruikt worden om Hubert in te richten."

Voor dit hele project ontving het VAI 5,8 miljoen euro aan subsidies van de Vlaamse overheid.

© Patrick De Roo

© Sepp Van Dun

De voortgang van het project zal te volgen zijn via de website en de sociale media van het VAI: www.vai.be (<http://www.vai.be>) of [@vlaams_architectuurinstituut](#)

Advertentie |

Nieuwe Stelvio: schoonheid krijgt vorm door technologie

Alfa Romeo

(https://ad.doubleclick.net/ddm/trackclk/N718661.1984505OUTBRAIN/B27049416.324624119;dc_trk_aid=516737402;dc_trk_cid=164277204;dc_lat=;dc_rdid=;tag_for_child=Sanalyslab)

obOrigUrl=true)

Hoe u uw darmen kunt zuiveren voordat u gaat slapen (voedingsdeskundige)

(https://trk.talice-valence.com/63a2facb-995c-4ff9-9186-20a70ca11bc7?ad_title=Hoe+u+uw+darmen+kunt+zuiveren+voordat+u+gaat+slapen+%28voedingsdeskur)

Huiseigenaars isoleren massaal hun buitenmuur na deze ontdekking

Isolatie Experts

(<https://gevelisolatie-offerte.be/bespaar?>

utm_source=Outbrain&utm_medium=cpc&utm_campaign=isbBE&utm_content=\$ob_click_id\$&obOrigUrl=true)

Ontdek Euphoria

Euphoria

(<https://ad.doubleclick.net/ddm/trackclk/N121405.1984505OUTBRAIN/B27061883.3270463>

obOrigUrl=true)

Video

N

N

Gsm'ende tiener valt door openstaand luik, maar val wordt op miraculeuze wijze gebroken

(https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220222_93908262)

Gluren bij BV's. Boris Van Severen deelt intiem moment met Frances Lefebure, Jacques Vermeire breekt schouder na ongeval met hond

(https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220221_95926809)

N

► **Influencers zijn te druk bezig met fotoshoot om opvallende badgast op te merken: "Hoe zelfingenomen kan je zijn?"**

(https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220221_97334862)

N

► **Etna spuwt opnieuw kilometershoge aswolk uit**

(https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220221_95350079)

N

► **Zo moeilijk is het om een vliegtuig tijdens een storm op de grond te zetten**

(https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220221_96193984)

Keuze van de redactie

N +

N

N +

N

Voor het eerst is er een duidelijk profiel van de slachtoffers van de coronacrisis in ons land

(/cnt/dmf20220221_97323756)

“Ik begrijp dat ouders denken: ‘Is hij wel echt gevallen?’ Crèches voelen zich onder vergrootglas na drama in ‘t Sloeberhuisje

(/cnt/dmf20220221_97662312)

Na amper vier dagen besloot Vanessa zontje niet meer naar onthaalmoeder te brengen: “Alsof hij wilde zeggen: ‘Mama, alsjeblieft, breng me hier niet meer naartoe’”

(/cnt/dmf20220222_92096227)

Vooraf één provincie werd zwaar getroffen: zo groot is de schade in jouw regio na storm Franklin

(https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220221_95315265)

Toen studentes dronken waren en slapen sloeg M.G. (26) toe, ex-preses toont weinig schuldinzicht met opmerkelijke uitspraak

(/cnt/dmf20220221_97607591)

Auteursmanager

Plantyn | Berchem

Account Manager Antwerpen

Hilaire Van der Haeghe nv | Wilrijk

Medewerker bouwkunde

Woonhaven Antwerpen | Antwerpen

IT Business Architect

Digipolis | Antwerpen

Webshop Beheerder

Kärcher | Wilrijk

Dynamische klantenadviseur mét pit!

Helan | Gent, Brugge of Wilrijk (met thuiswerk)

Junior expert advanced data analytics

BASF Antwerpen NV | Berendrecht-Zandvliet-Lillo

[Bekijk alle jobs](#)